

Minnesanteckningar Partsgemensamt forum 20 november

Agneta Rolfhamre	Sveriges föreningar
Katarina Höög	Kulturdepartementet
Ludvig Sandberg	Forum
Josefina Ben Azzouz	Giva Sverige
Åse Claesson	Hela Sverige
Susan Sundqvist Pettersson	MUCF
Sammi Kaidi	Svenska E-sportförbundet
Malin Svanberg	SKL
Marita Öberg Molin	Coompanion
Charly Wassberg Borbos	Civos
Lars Ohly	Civos
Eva Jacobsson Börjesson	MUCF
Marie Welin	Civos
Vera Carlbaum-Wrennmark	Röda korsets ungdomsförbund
Natassia Fry	Kompis Sverige
Ragnar Smittberg	Civos
Jennifer Råsten	IKFF
Susanna Moberg	Kulturdepartementet
Carl-Johan Friman	Kulturdepartementet
Estanislao Mboro	Afrosvenskarnas riksförbund
Eric Lindesvärd	Civos
Anders Lindell	Kulturdepartementet
Henrik Sigurdh	Kulturdepartementet
Marie Ericsson	Kulturdepartementet

Inledning

Agneta Rolfhamre och Katarina Höög hälsade alla välkomna och öppnade mötet. Efter en presentationsrunda gjordes en tillbakablick på minnesanteckningarna från förra mötet. Minnesanteckningarna lades till handlingarna.

Katarina Höög sammanfattade resultaten av utvärderingen från förra mötet. En återkommande synpunkt som lyfts i utvärderingen är en önskan om återkoppling från departementet om hur diskussionerna från PGF tas vidare inom Regeringskansliet. Carl-Johan Friman berättade kort om hur den interdepartementala arbetsgruppen om civilsamhällesfrågor fungerar. Han pekade också på den årliga skrift om PGF som NOD (tidigare MUCF) tar fram.

Villkor för ideella föreningar 2018

Eva Jacobsson Börjesson från MUCF presenterade den senaste villkorsrapporten. Presentationen finns i bilaga 1.

Presentation av Anders Lindell, politisk sakkunnig hos kultur- och demokratiminister Amanda Lind

Anders Lindell inledde med att beskriva hur samtalet om civilsamhället hålls på två sätt. Dels utifrån organisationernas bidrag till välfärden, dels utifrån hur civilsamhällets sätt att organisera sig förändras. Han poängterade vad förändringarna inte innebär, nämligen att det inte innebär att det traditionella föreningslivet försvinner. Det tar inte heller bort behovet av långsiktig finansiering av det civila samhället.

Det har nyligen kommit en utredning om demokrativillkor vid statlig bidragsgivning. Förutom att den har gått ut på remiss har det hållits ett sakråd i frågan. Anders Lindell menade att debatten kring civilsamhällesfrågorna förmodligen kommer förändras framöver, när utredningens förslag går från att diskuteras mellan civilsamhällets organisationer och utredningen till att debatteras mellan de politiska partierna. Anders Lindell påpekar att det finns många departement och myndigheter utan civilsamhällesfokus som hanterar bidrag till civilsamhället. Nästa steg i processen är att hitta ett system för att säkerställa en enhetlighet i demokrativillkoren kring bidragen.

Planeringsgruppen inleder dialogen

De som har ingått i planeringsgruppen är Natassia Fry, Kompis Sverige; Vera Carlbaum Wrennmark, Röda Korsets Ungdomsförbund; Max Horttanainen, Svenska E-sportsförbundet; Lotta Håkansson, Funktionsrätt Sverige och Marie Ericsson, Kulturdepartementet.

Vera Carlbaum Wrennmark och Natassia Fry presenterade dagens tema "Civilsamhällets nya former".

Utgångspunkten är att engagemanget i civilsamhället tar nya former, civilsamhället och det offentliga behöver ha en dialog kring vad den här förändringen innebär och hitta en samsyn kring det.

Statsbidrag till civilsamhället

Marie Ericsson gick igenom en grundläggande sammanställning om statsbidrag till det civila samhället.

- Cirka 21 miljarder kronor i statliga bidrag
- Cirka 90 bidragsförordningar
- Generella bidrag 90 procent, projektbidrag cirka 10 procent
- Bidrag till
 - Bistånd 10 miljarder
 - Folkbildning 4,5 miljarder
 - Idrotten 2 miljarder
 - Vägföreningar mm 1,2 miljarder
 - Organisationer inom det sociala området 500 miljoner
 - Ungdomsorganisationer 240 miljoner
 - Osv
- 600 miljoner per år från Allmänna Arvsfonden till över 2000 projekt
- Många myndigheter fördelar bidrag till civilsamhället

Mer information finns i bilaga 2.

Uppvärmning

Gruppdiskussioner kring två teman:

- En organisation inom civilsamhället som du tycker inspirerar när det kommer till att hitta nya former för att engagera människor ideellt för att lösa viktiga samhällsutmaningar?
- Något som du önskar att staten gjorde för att underlätta för civilsamhällets förmåga att bidra till att lösa viktiga samhällsutmaningar?

Teman som lyftes i diskussionerna var exempel på en idrottsförening i Blekinge som startat ett RUT- och ROT-företag, samt diskussion kring kortsiktiga bidrag där ett års sikt är för kort horisont.

Interaktiv övning

Planeringsgruppen presenterade ett fiktivt case som var kopplat till dagens frågeställningar. Bakgrunden till caset om den fiktiva organisationen Integrera mera finns i bilaga 2.

Gruppdiskussionerna kretsade kring följande alternativa lösningar för hur Integrera mera borde hantera sina utmaningar att expandera verksamheten:

- a) Arbeta med att bygga upp en medlemsorganisation och införa medlemsavgift.
- b) Avstå från att öka organisationens räckvidd genom statsbidrag.
- c) Bedriva ett påverkansarbete gentemot staten och driva frågan om att antal volontär- och deltagartimmar ska bli ett kriterium som ersätter nuvarande som handlar om antal medlemmar.
- d) Annan alternativ lösning.

I uppsamlingen presenterade de olika grupperna sina tankar kring de olika alternativen:

- Ibland verkar frågan i högre grad handla om "hur ska vi få pengar?" snarare än "hur ska vi driva ideell verksamhet?".
- Ett alternativ vore att avstå från statsbidrag och hitta andra sätt att finansiera verksamheten, kanske i samarbete med andra organisationer. IOP (Idéburet offentligt partnerskap) skulle kunna också vara ett alternativ.
- Andra alternativ är att bygga upp en egen ekonomi så att organisationen inte blir beroende av bidrag i så hög grad.
- Det finns en demokratiaspekt i att vara en medlemsorganisation.
- Om organisationen skulle välja att mer fokusera på att bedriva opinionsarbete gentemot staten finns en risk att de tvingas lägga ner i förlängningen.

Frågeställningar

Grupperna diskuterade utifrån följande frågeställningar:

Hur kan staten anpassa sig, utveckla sina organisationer och regelverk för att understödja de nya former av engagemang som växer fram i civilsamhället, som kanske inte är organiserat enligt traditionella former, för att civilsamhället ska kunna fortsätta vara en stark röstbärare?

Kan det nuvarande systemet klara av finansiering till organisationer som inte är traditionellt organiserad? Vill det nuvarande civila samhället (de etablerade) ha den konkurrensen?

Uppsamling i storgrupp

Grupperna presenterar sina diskussioner.

Grupp 1

- Det var länge sedan det togs ett helhetsgrepp kring det system som finns för statligt stöd till ideella organisationer.
- Innovation i relation till "nolltolerans". Inga föreningar är statiska och ska vi gynna innovation så måste vi tillåta rörelse inom organisationerna.
- Förnya synen på vad en demokratiskola kan vara, inte nödvändigtvis endast medlemskap. Organisationens verksamhet kan likväl bidra till demokratiska värden.
- Ja, det nuvarande systemet kan klara ny form av organisering.
- Man vill se att nya organisationer startar och nya initiativ, men det är svårt när det görs inom samma ekonomiska ramar. Det gör att det uppstår en önskad konkurrens.

Grupp 2

- Vad är de nya engagemangsformerna egentligen? Finns skillnader mellan lokalt och nationellt? På kommunal nivå finns exempel på när "en snabb slant" och liknande bidrag givits till icke-traditionella organisationer. Hur skulle det kunna se ut på nationell nivå?
- Behövs en ny associationsform och vad skulle den innebära? Vad ska i så fall tas bort från definitionen av en förening? Kanske medlemskapet. Vad händer då med demokratin i organisationerna?
- Vi tänker ofta på frågan om hur staten ska finansiera civilsamhället, vi behöver hitta nya tankespår.
- Den begränsade pengapåsen gör organisationerna till konkurrenter, vilket är tråkigt.
- Hur ska vi klara rättssäkerheten? Vad vill vi använda skattepengar till?
- Hur inkluderar vi människor i utvecklingsprocesser?
- Hur skulle det se ut om en rörelse som finns i en hashtag skulle kliva in i ett forum som PGF? Exempelvis #metoo och #fridaysforfuture.

Grupp 3

- Det är två olika saker att stärka röstbärrollen eller stärka civilsamhället i stort.
- #metoo är ju en stor rörelse som varit en stark röstbärare.
- Finns även ett behov av finansiering och stöd för snabba initiativ, korta perspektiv.
- Genom digitalisering är inte geografi en lika viktig faktor för organisering. Där behöver regelverken anpassa sig för att följa med i utvecklingen.
- Konkurrensen kommer sig av att fokus flyttas från "vad vi vill uppnå? till "hur ska vi få pengar?"

Urvalskommittén

Urvalskommittén har i år bestått av Ludvig Sandberg, Forum; Josefiina Ben Azzouz, Giva Sverige; Åse Claesson, Hela Sverige och Bojan Brstina, Civos. Organisationerna för PGF 2020 presenterades och årets deltagare tackades av.

De organisationer som kommer delta i PGF 2020 är:

Civos

Coompanion Sverige

Forum syd

Giva Sverige

Föreningen Jag är här

Ideell kulturallians

Internationella Kvinnoförbundet

Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet

Kompis Sverige

LSU - Sveriges ungdomsorganisationer

NÄTVERKET - Idéburen sektor Skåne

Riksförbundet HjärtLung

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva

Roma Institutet

SIOS

Stiftelsen Läxhjälp

Svenska Naturskyddsföreningen

Sveriges buddhistiska gemenskap

Sveriges kristna råd

Sverok

VildaKidz

X-CONS Riksförbund

Reserver:

1. Skärgårdarnas riksförbund

2. Malmö mot diskriminering

Arbetsgruppen kring arbetsordningen

Den tillsatta arbetsgruppen har bestått av Carl-Johan Friman, Kulturdepartementet; Ludvig Sandberg, Forum; Anna Rydborg, Civos; Stefan Hansen, Unga Klara; Kristin Olofsson, LSU och Agneta Rolfhamre, Sveriges föreningar. Gruppen presenterade sitt förslag på en ny arbetsordning för PGF.

Utgångspunkten i gruppens arbete har varit att anpassa arbetsordningen till att administrationen för PGF har gått över från MUCF till NOD, samt att förtydliga PGF:s syfte och funktion.

Representanter från civilsamhället diskuterade hur civilsamhällets förmöten inför varje dialogmöte ska organiseras. Carl-Johan Friman förtydligade att denna aspekt kommer regleras i en bilaga till arbetsordningen eftersom det inte är ett beslut Regeringskansliet kan ha inflytande i.

Mötet avslutades.